

Byl pátek sedmnáctého dubna 1953. V olešnické sokolovně právě začínal třídenní veřejný vykonstruovaný proces s deseti muži z okolních vesnic.

Pojďme si připomenout tyto dramatické události v autentickém prostoru, dnes olešnickém Kulturním domě.

OLEŠNICKÝ PROCES 1953

Pátek 14.4. v 16:30 v KD zahájení výstavy „**Rozkulačeno**“.
Výstava je zapůjčena Ústavem pro studium totalitních režimů.
Součástí výstavy je film z **cyklu Osudové okamžiky**, Olešnice 1953, ČT.

Sobota 15.4. v 19:00 v olešnickém kině promítání filmu
Odsuzují se k trestu smrti
Jedná se o rekonstrukci politického procesu.

Neděle 16.4. v 8:00 v kostele svatého Vavřince mše svatá
za oběti a strůjce olešnického procesu.
V 15:00 v sále KD beseda s historičkou Mgr.Marií Cholínskou.
V 17:00 rozezní velký sál KD hudba z Vysočiny, „Listověj“.

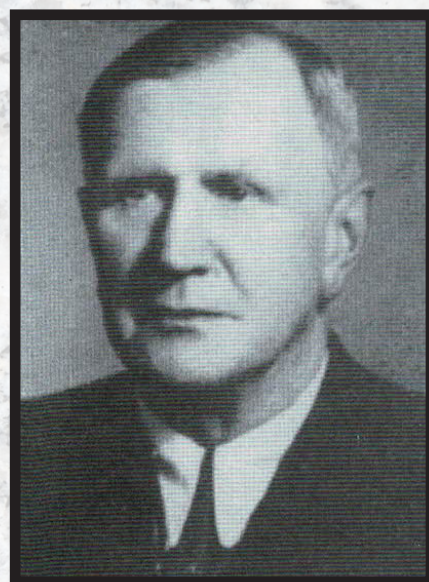
„Naše životy nepatří jen nám. Od narození po hrob jsou provázány s ostatními, předky i současníky. Každým zločinem, každou laskavostí utváříme budoucnost.“
David Mitchell, kniha Atlas mraků

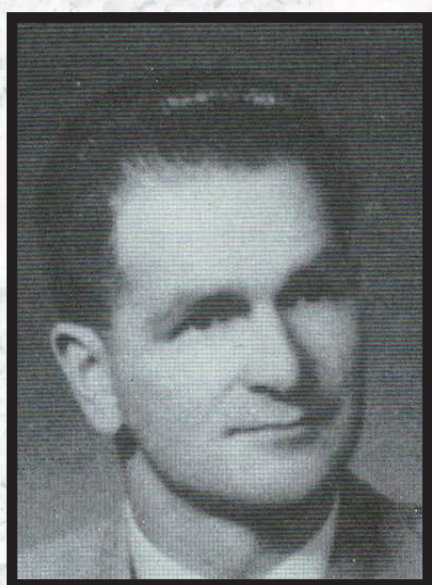
Josef Krejčí

Josef Janča

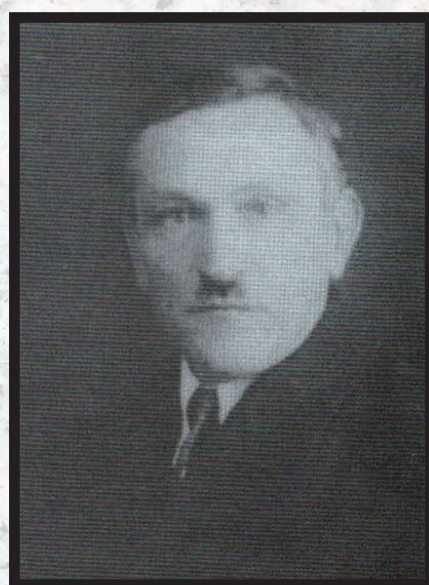
František Chudoba

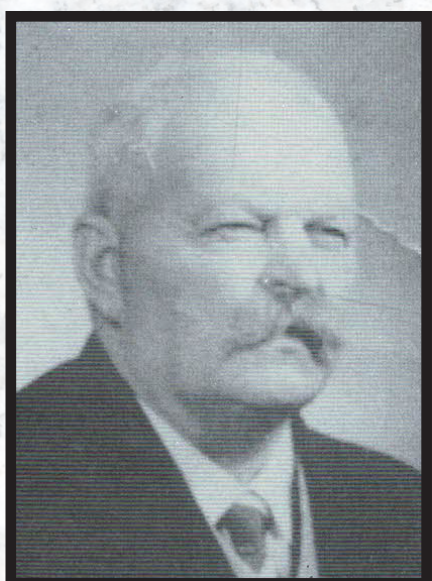
Alois Šafařík

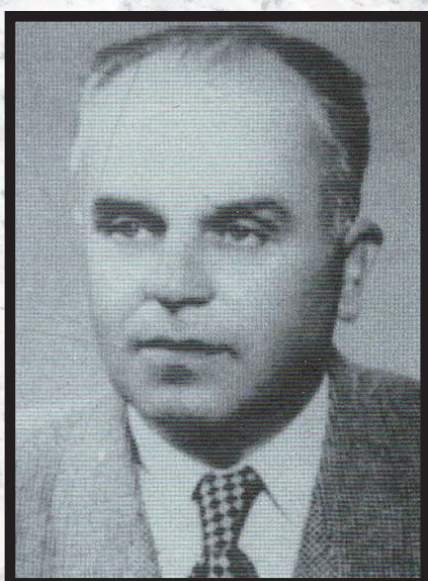
František Šafařík

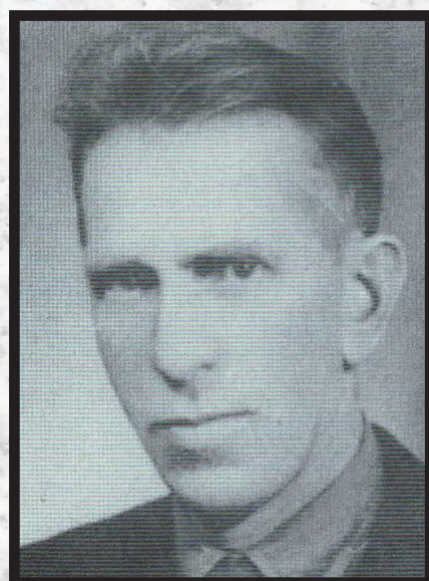
Ladislav Toul

František Kalas

František Huk

Pavel Toman

Pokrač. žádosti o povolení veřej. procesu:

Vězni by byli dopravováni denně k přelíčení z věznice K. S. SZB v Brně. Ostraha jak po přelíčení tak pro eskortu by bylo provedeno orgány KS SZB Brno za součinnosti NZ a VB.

Přelíčení tohoto procesu "Holubec" z krajské prokurátory v Brně a předsedu senátu "Demčák" soudce z krajské prokurátory v Brně.

Zdejší krajská správa bude přihlížet k vhodnému kádrovému výběru obhájců.

U všech obviněných a svědků lze předpokládat, že budou vypovídat jak vypovídali do protokolů:

S obviněnými a svědky, kteří se nacházejí ve zdejší vazbě budou konány udržovací výslechy.

Kromě toho budou získávány agenturní poznatky, aby se mohlo předejít eventuálním odchylkám od protokolárních výpovědí.

Tedy i v tomto ohledu jsou podmínky provedení veřejného procesu příznivé.

Vyhotoveno 3 x

2 x H. S. S a B Praha sektor 6

1 koncen

Náčelník Krajské Správy S. Z. b.

štktpt. Svoboda

„Tatínka nazvali kulakem, tedy v tom procesu je nazvali kulakama, ale to, jak to byli ubozí lidi, myslím toho, co se týká toho života tady, to bylo neuvěřitelný... Bylo nás devět v rodině, měli jsme starou ubohou chalupu, kam se nás sedm dětí muselo vejít, a oni nazvali tatínka vesnickým boháčem a nepřitelem společnosti, tatínka, dobrosrdečného člověka, který se snažil vyjít s každým. Dokonce dobrovolně se svým povozem rozvážel uhlí, které si lidé kupovali u MNV, kde dělal předsedu.“

Vlasta Máhrová roz. Kalasová, dcera odsouzeného Františka Kalase

Tato citace představuje jen opravdu velmi stručný pohled na tragické události, ke kterým došlo v kulturním domě v Olešnici mezi 17. a 19. dubnem 1953. Tento rok si připomínáme již sedmdesáté výročí vykonstruovaného procesu s devíti muži, respektive s devíti nevinnými muži, a jedním usvědčeným zlodějem, násilníkem a nastrčeným provokátorem StB. Pojdme si společně připomenout jednu z nejsmutnějších událostí našeho kraje, která silně zasáhla nejen celou oblast Olešnicka.

Padesátá léta minulého století představují pro náš národ jedno z nejhorších období našich dějin, které je i dnes ve společnosti stále živým tématem. Doba politických procesů, vykonstruovaných, dopředu rozhodnutých soudů, které ovlivnily stovky a stovky životů. Kdo by neznal jména jako jsou Milada Horáková, Heliodor Píka nebo Josef Toufar, které se již dlouho učí ve školách. Překvapivě málo z nás, a to i z oblasti Olešnice, však zná jména Josef Krejčí, Josef Janča, František a Alois Šafaříkovi, František Chudoba, Ladislav Toul, František Huk, Pavel Toman a František Kalas. Tito lidé se provinili pouze tím, že byli z pohledu KSČ „kulaky“, tedy vesnickými boháči, kteří vykořisťují chudé a brání úspěšné kolektivizaci. Rovněž by mělo být zmíněno jméno Josefa Matouše, známého jako „západní agent Karel“, kriminálního, provokatéra a spolupracovníka StB, který svojí činností tento proces komunistům umožnil.

„Vyšetřováním tohoto případu bylo znovu potvrzeno, že proti socializaci vesnice kladou odpor vesničtí boháči, kteří již nemohou vykořisťovat a žít z práce druhých, a proto jako nepřátelé lidu a všech pracujících usilují o obnovení kapitalismu, aby mohli nadále vykořisťovat.“

Archiv bezpečnostních složek. V-842 Brno. Skupinový spis státněbezpečnostního vyšetřování proti Matoušovi Josefovi a společníkům, č. j. B/4-V-13552/53.

Za připomínku také stojí slavný film Vojtěcha Jasného, Všichni dobří rodáci, který se zabývá právě obdobím nucené kolektivizace na venkově a natáčel se v oblasti nedaleké obce Bystré.

Samotná problematika procesu a okolností s ním spojeným je velmi složitá, a není možné ji zpracovat na pár listech. Rád bych vás tedy tímto pozval na vzpomínkové dny, které se uskuteční 14. – 16. dubna v Kulturním domě v Olešnici.

Lukáš Kalas

OBĚTEM KOMUNISMU V NAŠEM KRAJI
V TETO BUDOVĚ BYLI VE DNECH 17 - 19. 4. 1953
NESPRAVEDLIVĚ ODSOUZENI
TITO NAŠI SPOLUOBČANĚ

JOSEF KREJČI	KUNICE	TREST SMRTI
JOSEF JANČA	KŘTĚNOV	DOŽIVOTÍ
FRANTIŠEK CHUDOBA	PROSETÍN	20 ROKŮ
ALOIS ŠAFÁŘIK	KRTĚNOV	19 ROKŮ
FRANTIŠEK ŠAFÁŘIK	KŘTĚNOV	17 ROKŮ
LADISLAV TOUL	ÚSTUP	17 ROKŮ
FRANTIŠEK HUK	CRHOV	10 ROKŮ
FRANTIŠEK KALAS	ÚSTUP	10 ROKŮ
PÁVEL TOMAN	ÚSTUP	5 ROKŮ